

Likabehandlingsplan Sälens Skola F-6 2010/2011

Skollagen (SFS 1985:1100) 1 kap , § 2

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan;

- 1. Främja jämställdhet mellan könen**
- 2. Aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbning och rasistiska beteenden.**

Sälens skolas likabehandlingsplan bygger på två lagar, Diskrimineringslagen och Skollagen kap 14 a. Dessa två lagar gäller för alla skolformer som lyder under skollagen. Lagarna förbjuder diskriminering och kränkande behandling, och ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika värde och möjligheter, samt för att förebygga trakasserier och kränkande behandling.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67)

Syftet med lagen är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. Det innebär att diskriminering på grund av följande sju diskrimineringsgrunder är förbjudet;

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning
- funktionshinder
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Diskriminering är förbjuden oberoende av om det är fråga om direkt eller indirekt diskriminering. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling. Skadestånd kan utdömas om inte skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger skolan se till att varje verksamhet:

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- Varje år upprättas en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behövs göras för att, dels främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Skollagen 14 a kap

Enligt 14 a kapitlet i skollagen så ska den som äger skolan, om det är en kommunal skola så är det kommunen, se till att varje verksamhet (till exempel varje förskola eller skola):

- Målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever.
- Gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år gör en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- Lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart skolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

I skollagens 14 a kapitel finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev – till exempel säga kränkande saker, hota eller använda våld.

Lärarna har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i skolan. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening. (Källa: ”Förebygga diskriminering, Främja likabehandling i skolan”. JämO, DO, HO, homO, BEO).

Det finns också internationella löften som Sverige avgivit, och som delvis uppfylls genom ovan två nämnda lagar. Ett sådant löfte är att Sverige ska leva upp till kraven i FN:s barnkonvention

FN:s Barnkonvention art. 2

1. Konventionsstaterna skall respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess föräldrars eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

2. Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

Definition av kränkande behandling

Diskriminering är en aktiv, medveten handling som missgynnar en annan person, och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier är en aktiv, medveten handling som kränker en annan persons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet;

Annan kränkande behandling är t.ex;

- Någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna.

Kränkningar kan vara;

- Fysiska; såsom att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbala; såsom att bli hotad eller kallad vid fula ord, som är kränkande.
- Psykosociala; såsom att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, göras till åtlöje.
- Text- och bildburna; såsom klotter, sms, kommunikation via olika forum på internet.

Med mobbning avser vi upprepade kränkningar, samt att, det råder en obalans i makt mellan den som kränker och den som kränks.

Mål;

Ingen form av kränkande behandling skall förekomma på Sälens Skola

- Ingen utsätts för kränkande behandling eller diskriminering.
- Alla känner att de blir respekterade.
- Alla känner sig trygga i skolan.
- Alla elever vet vem de ska vända sig till då de själva eller någon kamrat behöver hjälp.
- Alla vuxna på skolan arbetar medvetet och aktivt för att likabehandlingsplanen följs.

Arbetsgång för likabehandlingsarbetet på Sälens Skola;

Trygghetsteam;

Skolan har ett Trygghetsteam som arbetar mot kränkande behandling. Trygghetsteamet består av; rektor, kurator, skolsköterska samt 3 pedagoger (Malin Thorsell, Marie Gommel-Karlsson, Johanna Limberg). Trygghetsteamet har till uppdrag att; utreda uppdragad mobbning enligt Farstametoden (Se sid.7).

Förebyggande arbete;

- Skolans trivselregler revideras av elever, personal och vårdnadshavare vid varje läsårsstart.
- Skolans Likabehandlingsplan revideras av elever och personal inför varje läsårsstart.
- Efter revideringen läggs Likabehandlingsplanen ut på skolans hemsida.
- Rektor informerar om skolans likabehandlingsarbete vid höstens tidiga föräldramöte.
- Personal finns ute på samtliga av elevernas raster, samt vid buss/taxi vid skolans slut
- Ansvarig lärare planerar för hur eleverna grupperas och placeras så att ingen ska känna sig ovälkommen och uppleva utanförskap, tex fasta platser i matsalen, klassrummet etc.
- Ansvariga lärare genomför återkommande fadderverksamhet med elever i blandade åldersgrupper. Minst 1 aktivitet/termin tar varje klasslärare ansvar för.
- I skolan arbetar alla klasser med Livskunskap, ett värdegrundsarbete, en gång i veckan.
- Läroplanens strävansmål genomsyrar all verksamhet
- Trygghetsteamet har regelbundna möten där förebyggande arbete diskuteras.
- Vikarierande personal samt lärarstudenter skall informeras om skolans policy och regler för lika behandling.
- I slutet av läsåret analyseras, utvärderas och sammanställs hanterade mobbningsfall
- Regelbundna samtal med eleverna om arbetsgången vid kränkningar.
- Eleverna ombeds att rapportera till lärare om de ser någon form av kränkning
- Kompissamtal ledda av kuratorn eller lärare sker i klasserna vid behov av ”social träning”
- Skolrådet har årligen i uppgift att kartlägga platser där kränkningar sker eller kan ske

Hur vi upptäcker;

- Elever som upptäcker, eller utsätts för kränkande behandling, har möjlighet att anonymt rapportera detta i gröna lådor som är placerade vid lärarnas arbetsrum i år 4-6, samt vid ingången till F-3.
- Elevenkäter om skoltrivsel genomförs i hela kommunen en gång per läsår i skolår F-6.
- Vuxna cirkulerar på skolans område under raster.
- Utvecklingssamtal hålls med eleverna en gång per termin, där både kunskapsmässiga (kognitiva) och sociala aspekter behandlas.
- All personal på skolan är medveten om sin skyldighet att vara uppmärksam på alla former av diskriminering eller annan kränkande behandling.
- Elevärenden är en stående punkt på arbetslagsmöten.
- Trygghetsteamet har regelbundna möten där ärenden som rapporterats in diskuteras och bearbetas.
- I diskussion med eleverna i skolråd och klassråd kartläggs var/när kränkningar sker.

Åtgärder vid kränkning;

- Personal som upptäcker att någon blir kränkt avbryter händelsen direkt.
- Alla kränkningar utreds av ansvariga lärare i direkt anslutning till händelsen.
- Vid uppdagad kränkning av elever utfört av vuxna tas omgående kontakt med rektor.
- Trygghetsteamet tar ansvar och hanterar uppkommen mobbning enligt Farstametoden. All personal har ansvar att rapportera detta till teamet.
- Elever som upptäcker kränkande handling rapporterar till personal.
- Hemmet kontaktas och informeras omgående vid kränkningar, både av eleven (som utfört kränkningen) och läraren.

Sälens skolas verksamhetsplan för likabehandlingsarbetet läsåret 2010-11.

- Första skolveckan (v.34) är en Värdegrundsvecka för alla elever i år 1-6.
- Livskunskap schemaläggs varje vecka i samtliga klasser.
- Klassråd genomförs regelbundet, där eleverna håller i diskussionerna. Där ges de tillfälle att utöva inflytande över verksamheten. I skolråden följs dessa diskussioner upp, Catta Hjort håller i skolråden. Skolråd hålls två gånger per termin.
- Skolrådet gör årligen en kartläggning av platser/situationer där mobbning/kränkningar förekommer.
- Pedagogiska samtal sker i arbetslagen (f-3 och 4-6) var 14:e dag. Dessutom sker 1 pedagogiskt samtal/månad för F-6 vid Sälens skola samt ett samtal/månad för F-6 Sälen & Rörbäcksnäs/månad, i syfte att utveckla samverkan och samsyn.
- Komet används. Pedagogerna har fått utbildning i Komet, ett utbildningsprogram kring förhållningssätt, där elevernas positiva sidor ska fokuseras och goda beteenden förstärkas.
- Trivselregler diskuteras, och omarbetas vid behov, vid läsårsstart .
- Rastaktiviteter för elever i behov av särskilt stöd diskuteras och utvecklas.
- Fadderverksamheten utvecklas med fler aktiviteter. Fr.o.m. ht 2010 minst 2 aktiviteter per termin.
- Elevskyddsombud från år 5-6 utses och deltar vid skolans skyddsron under ht och vt, dessa väljs i år 5 för två år framåt.
- Rastkompisar utses i klasserna under perioder, främst i de yngre åren.
- Likabehandlingsplanen utvärderas i början av ht av pedagoger samt rektor.
- Trygghetsteamet har regelbundna möten en gång per månad.

Farstametoden, behandlingsgången kortfattat.

- Skolan får besked om misstänkt mobbning.
- Någon från Trygghetsteamet (THT) kontaktas.
- THT samlar försiktigt information om mobbningen.
- Först samtalar man med den som kom med beskedet om mobbningen och sedan med mobbningsoffret. Det är samtalet med mobbningsoffret som är det viktigaste.
- När kan behandlingssamtalen ske? Under vilken lektion?
- Undervisande lärare informeras i förväg (påminn om tystnadskravet) om att man kommer och hämtar elever/mobbare.
- Behandlingssamtal med mobbarna.
- Kontakt med berörda föräldrar.
- Ev. ett ytterligare behandlingssamtal. (I normalfallen räcker det med ett samtal.) Tiden från första besked om misstänkt mobbning till inledda behandlingssamtal bör om möjligt vara max. 3-4 dagar.
- ”Kontroll” av mobbarna och klassen.
- Uppföljningssamtal med mobbarna efter 1 vecka.